

APPLES PRODUCTION IN THE WORLD AND IN CROATIA

PROIZVODNJA JABUKA U SVIJETU I U HRVATSKOJ

SNAJDER, Ivica; RADONIC, Tomislav; KOVACEVIC, Matej & PAVIC, Valerija

Abstract: *This paper presents an analysis of data related to the dynamics of apple production. Analyzes production since 1961. by 2010, both in yield and the surface. It gives an overview regarding the production of apples at the global level, by continent and by country. The global amount of apple fruit is increasing. The largest apple producer is China.*

Keywords: *apple, production, world*

Sažetak: *U radu se daje analiza podataka vezanih za dinamiku proizvodnje jabuka. Analizira se proizvodnja od 1961. do 2010 godine, kako po urodu tako i po površini. Daje se prikaz vezano za proizvodnju jabuka na svjetskoj razini, po kontinentima i državama. Na svjetskoj razini količina ploda jabuka se povećava. Najveći proizvođač jabuka je Kina.*

Ključne riječi: *jabuka, proizvodnja, svijet*

Authors' data: Ivica, **Snajder**, mr. sc. Veleučilište u Požegi, Vukovarska 17, Požega, isnajder@vup.hr; Tomislav, **Radonic**, pred. prof. Državni arhiv Odjel u Požegi, Županijska 13, Požega, dasb-arhiv-pz@po.t-com.hr , Matej **Kovacevic**, student Veleučilišta u Požegi, Franje Kuhača 39; Daruvar, cc-buha22@hotmail.com, Valerija **Pavic**, student Veleučilišta u Požegi, Biškopci 124a; Velika vale0091@hotmail.com

1. Uvod

Plodovi jabuke zauzimaju posebno mjesto u prehrani ljudi. Plodovi jabuke se odlikuju niskom energetsom vrijednošću i bogatim sadržajem važnih sastojaka kojih nema u drugim proizvodima. [2] [3] [4] [5]

Zbog svoje cijenjenosti, visoke prehrambene vrijednosti, te mogućnosti čuvanja u skladištu, veliki je interes za proizvodnju ove voćne vrste u cijelom svijetu.

Upravo zbog toga, značajno je znati dinamika promjene površine i proizvodnje jabuke u svijetu, po kontinentima i državama.

Ovim istraživanjem se želi pokazati dinamika proizvodnje u svijetu, po kontinentima, po nekim državama i u Hrvatskoj od 1961. godine do 2010. godine.

Poznavanje stanja i dinamika proizvodnje jabuke je značajna informacija za cjelokupnu poljoprivrednu proizvodnju, a napose za voćarstvo i za uzgajivače jabuka. Jabuka je voćna vrsta koja se u svjetskoj proizvodnji nalazi na trećem mjestu, odmah poslije banana i naranči. [5]

2. Materijal i metode

Podaci o površinama i proizvodnji u tonama u svijetu po kontinentima i po državama su uzeti iz baze podataka sa službenih stranica FAOSTAT. [8]

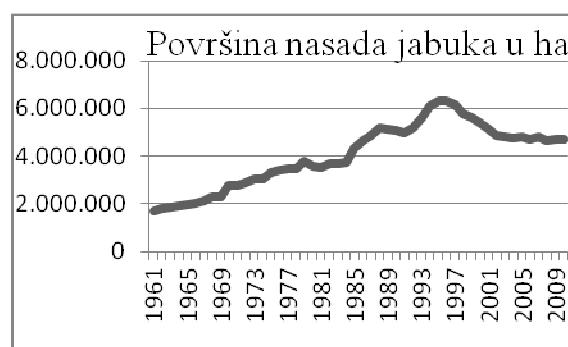
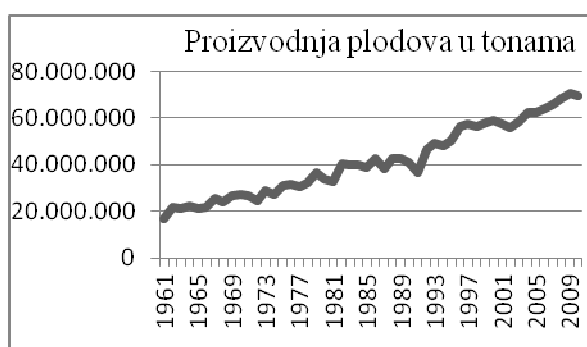
Ti su podaci preuzeti u programu Excel, te u njima analizirani i obrađivani.

3. Rezultati istraživanja s raspravom

3.1. Proizvodnja jabuka u svijetu

Jabuka se uzgaja u kontinentalnoj klimatskom pojasu, te je u ovakvom klimatskom pojasu najviše uzgajana voćna vrsta.

Kada se gleda globalno, jabuka se uzgaja odmah poslije banana i naranči.

Tablica broj 1; proizvodnja plodova jabuka u svijetu od 1961. do 2010. godine

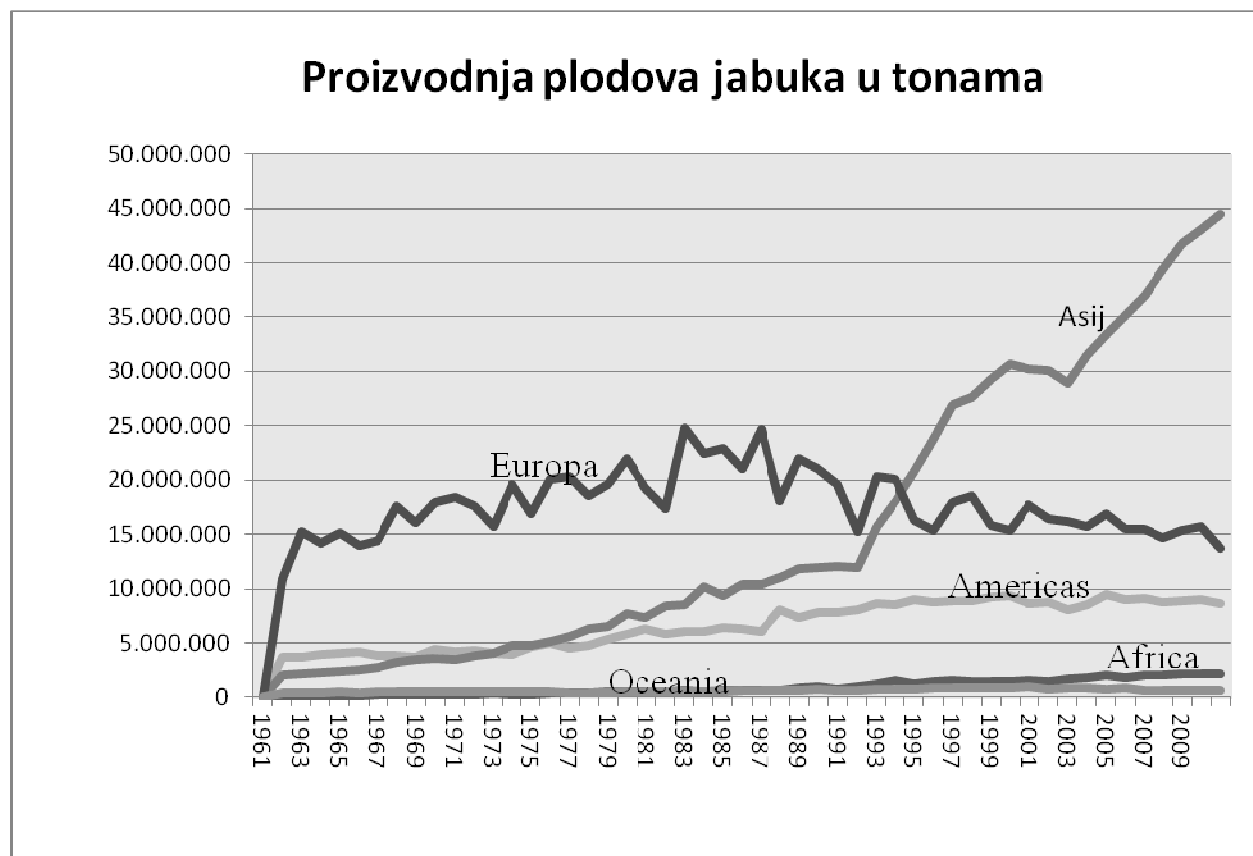
Tablica broj 2; površine nasada jabuke u svijetu od 1961. do 2010. godine

Iz gornjih tablica se može uočiti da se proizvodnja plodova jabuka kontinuirano povećava, ima pozitivan trend rasta. Od 20.000.000 tona plodova jabuka koliko se proizvodilo na površini od oko 2.000.000 ha 1961. godine, došla je proizvodnja oko

70.000.000 tona koja se sada proizvodi na oko 5.000.000 ha. Površina na svjetskoj razini se povećala za 2,5 puta, a proizvodnja plodova se povećala za 3,5 puta. Ovo je jasan pokazatelj da se kontinuirano primjenjivala tehnologije koja daje veće prinose.

3.2. Proizvodnja jabuka po kontinentima

Od 1961. do 2010. godine bitne su promjene u proizvodnji plodova jabuka po kontinentima, ne samo u proizvodnim, već i površinama.

Tablica broj 3; Proizvodnja jabuka u tonama po kontinentima od 1961. do 2010. god.

Iz tablice 3 je vidljivo da je Europa bila najveći proizvođač plodova jabuka, ali sada je to Azija. [8]

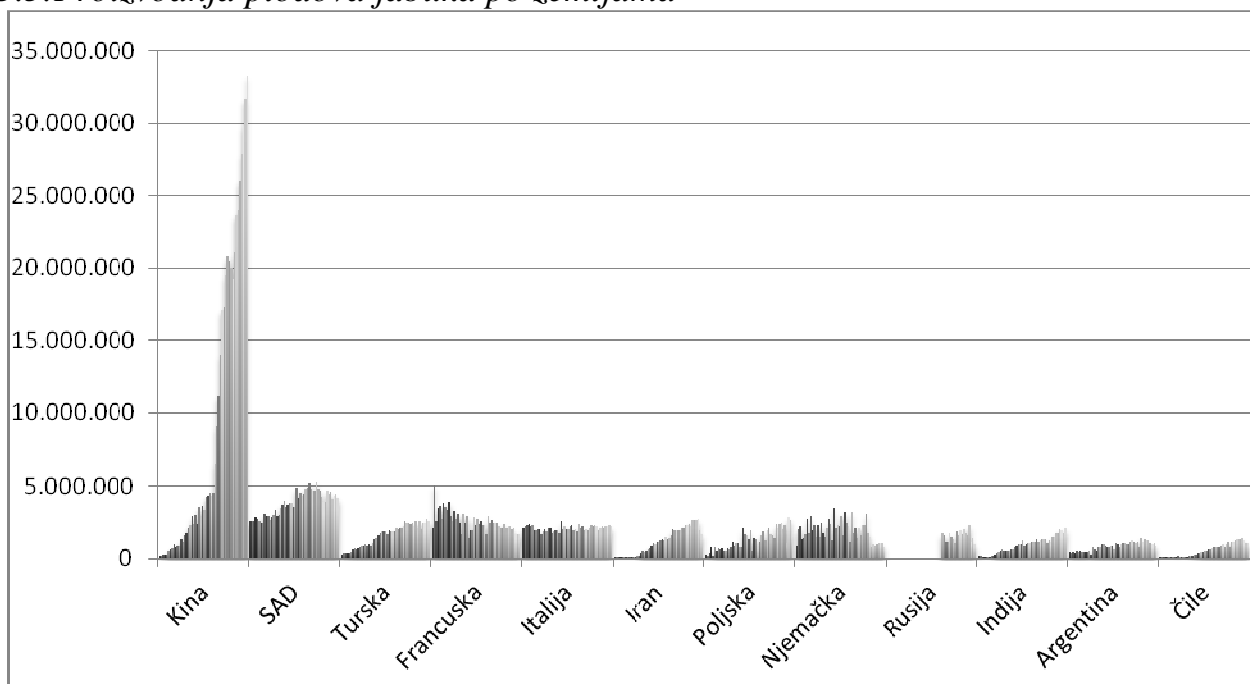
Europa je od 1961. do 2010. godine smanjila površine za 10%, ali je zadržala količinu proizvodnje. To je postigla time što je povećala prinos kg/ha.

Nekada je Europa bila najveći proizvođač plodava jabuka sa 66% svjetske proizvodnje, a danas proizvodi 25% svjetske proizvodnje. Prema površinama Europa je imala 66%, a danas 25% svjetske površine pod ovom kulturom. Azija je sa 12% došla na 57% svjetske proizvodnje jabuka, tj sa 2.800.000 tona povećala na 36.500.000 tona što je povećanje 13 puta. Što se tiče površine, Azija je sa 20% došla na 62% površine na svjetskoj razini pod ovom kulturom. Azija je sa 408.000 ha povećala na 3.000.000 ha, što je povećanje 7,3 puta. [6] [7] [8]

Na trećem mjestu je Amerika, koja je po proizvodnji plodova jabuka sa 17 % došla na 14% svjetske proizvodnje. Ona je povećala svoju proizvodnju 2,2 puta. [6] [8]

Zatim dolazi Afrika koja je povećala svoju proizvodnju 10 puta, sa 200.000 tona na 2.000.000 tona. Na zadnjem mjestu je Oceanija. [6] [7] [8]

3.3. Proizvodnja plodova jabuka po zemljama

Tablica broj 4; proizvodnja plodova jabuka po država od 1961. do 2010. godine

Iz tablice broj 4 se vidi da je najznačajniji proizvođač plodova jabuka Kina. Od 1961. godine sa oko 200.000 tona godišnje proizvodnje, povećala je proizvodnju na oko 33.000.000 tona, tj. povećala je čak 52 puta svoju proizvodnju. Kina proizvodi oko 47% svjetske proizvodnje jabuka, te ima izražen trend daljnjeg rasta u proizvodnji plodova jabuka. [6] [8]

SAD je povećala svoju proizvodnju jabuka od oko 2.700.000 na oko 4.300.000 tona, što je povećanje proizvodnje za 1,6 puta i nalazi se na drugom mjestu.

Zatim slijede Turska, Francuska, Italije, Iran, Poljska, koje imaju sadašnju godišnju proizvodnju od 2.200.000 do 2.500.000 tona. [6] [8]

Od 1961. godine, Turska je povećala svoju proizvodnju 5 puta. Turska koja je na 3 mjestu, povećala je svoju proizvodnju sa oko 480.000 tona na 2.400.000 tona.

Francuska je smanjila svoju proizvodnju za 40%.

Italija se nalazi na 5. mjestu bez značajnih trendova i sa prosječnom proizvodnjom plodova jabuka 2.100.000 tona godišnje. [6]

Iran je povećao svoju proizvodnju sa 75.000 tona na oko 2.100.000 tona što je oko 30 puta.

Poljska je povećala svoju proizvodnju za 4 puta.

Slijede Njemačka, Rusija, Indija, Argentina i Čile. Njemačka je smanjila proizvodnju za oko 45%, a Indija je povećala 10 puta. Argentina je povećala svoju proizvodnju za 2,5 puta, a Čile 10 puta. [8]

3.4. Proizvodnja jabuka u Republici Hrvatskoj

Prema proizvodnji plodova jabuka, Hrvatska se nalazi na 55 mjestu u svijetu, sa prosjekom proizvodnje u zadnjih 5 godina od 83.000 tona. [8]

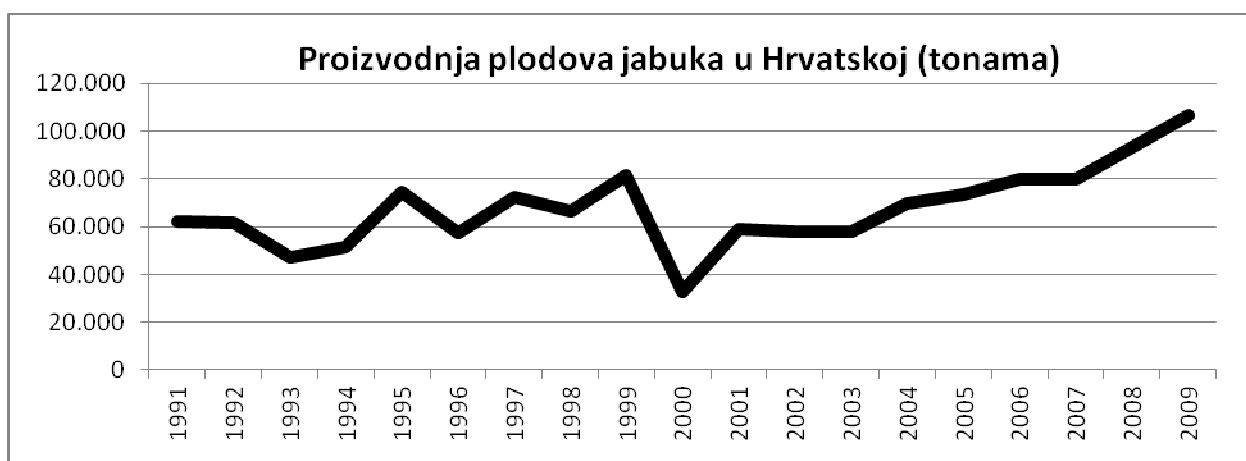

Tabela broj 5; proizvodnja plodova jabuka u Hrvatskoj

Od 1991. godine, proizvodnja od 60.000 tona se povećala na 100.000 tona. Također se povećala i površina pod nasadima 6.000 na 9.500 ha. Utjecaj ovakvog povećanja su poticaji za podizanje višegodišnjih nasada. [1] U prosjeku u zadnjih 5 godina po površini, koja iznosi 8.600 ha, Hrvatska se nalazi na 54 mjestu u svijetu.

4. Zaključci

Značajno je povećanje proizvodne površine i proizvodnje plodova jabuka na svjetskoj razini. Izraženi pozitivan trend u proizvodnji plodova jabuka ima kontinent Azija. Pozitivan trend također ima i Afrika. Evropa je od 1961 do oko 1985 ima pozitivan, a poslije negativan trend. Amerika ima porast u proizvodnji plodova jabuka.

Danas je najveći proizvođač plodova voća Kina, sa 47% svjetske proizvodnje. Na drugom mjestu je SAD. Dalje slijede, države koje imaju sličnu količinu proizvodnje: Turska, Francuska, Italije, Iran i Poljska.

Hrvatska se nalazi na 34 mjestu, s proizvodnjom od 60.000 do 100.000 tona.

5. Literatura

[1]Cerjak. Marina., Vrhovec, Renata., Vojvodić, Martina, Mesić, Ž.; (2011) Analiza hrvatskog tržišta jabuka; 46th Croatian and 6th International Symposium on Agriculture. Opatija. Croatia (311- 314) ISBN: 978-953-6135-71-4

[2]Brzica, K. (1995). *Jabuka*, Hrvatska tiskara, Zagreb; ISBN 953-6016-08-7

[3]Miljković, I. (1991). *Suvremeno voćarstvo*, ISBN 86-313-0234-1, Znanje, Zagreb

[4]Mišić, P. (1982). *Nove sorte voćaka*, Nolit, Beograd

[5]Mišić, P. (1978). *Jabuka*, Nolit, Beograd

[6]Desmond O'Rourke, Jules Janick and Silviero Sansavini (2003) *World Apple Cultivar Dynamics*; *Chronica horticultutae*; vol 43, number 3, 2003

[7]Nikolić, Dragana., Fotirić, Milica.; (2009): *Oplemenjivanje jabuka u svetu*; Zbornik radova II Savetovanja „Inovacije u voćarstvu“, Beograd, 2009. <http://www.agrif.bg.ac.rs/files/publications/60/Inovacije%20u%20vocarstvu%202.pdf> f pristup 10-5-2012

[8] <http://faostat.fao.org/site/567/default.aspx#ancor> ; pristup 10-5-2012

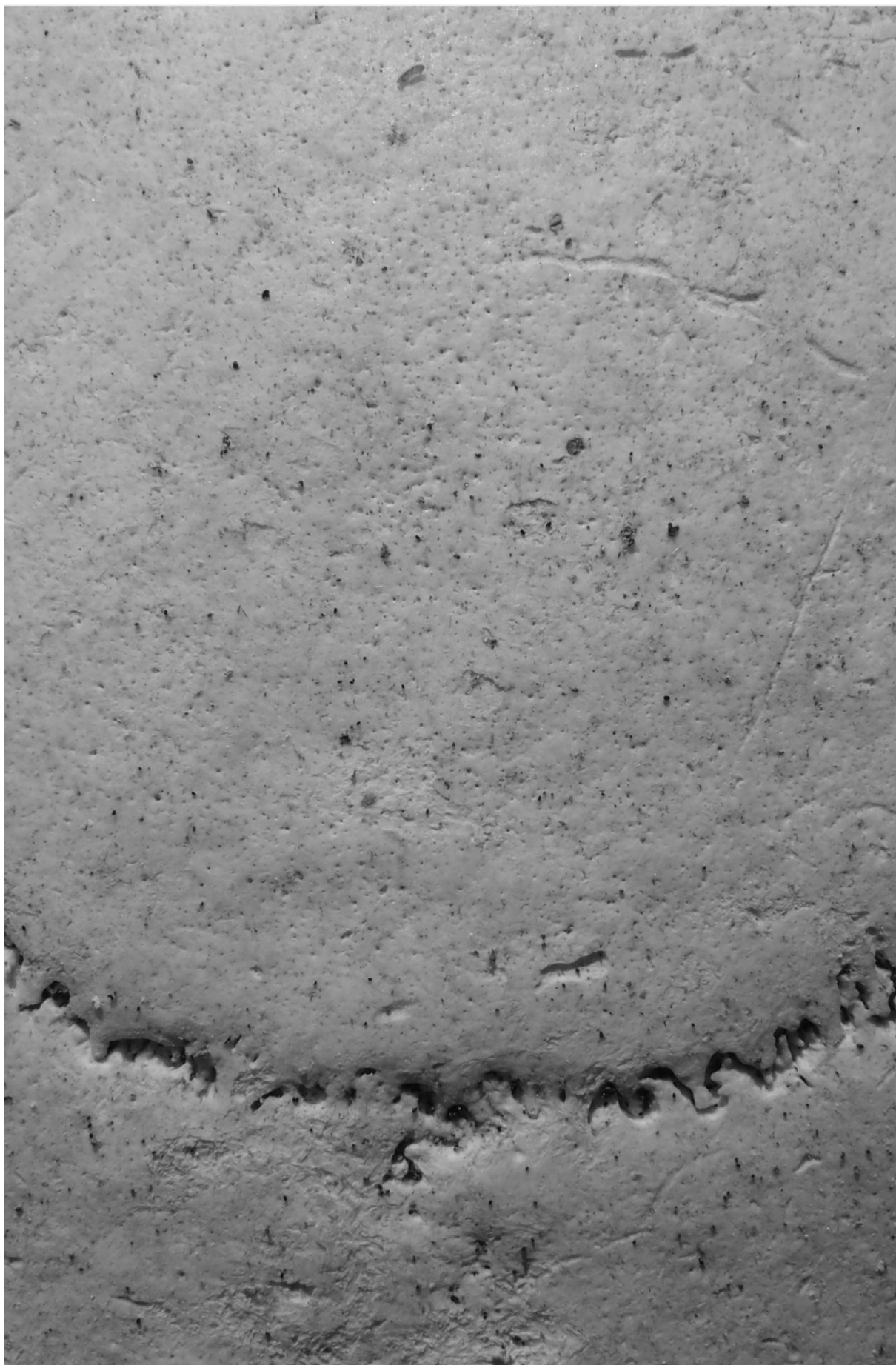

Photo 118. Stone detail / Detalj kamena